

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně **JONEA, s. r. o.**, se sídlem Brno, Majdalenky 908/10c, zastoupené Mgr. Barborou Sedlákovou, advokátkou se sídlem Křoví 111, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 1191/40a, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 31. 12. 2024, č. j. 72 A 13/2022-89,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Magistrát města Přerova (dále jen „správní orgán prvního stupně“ nebo „magistrát“) rozhodnutím ze dne 16. 6. 2020, č. j. MMPř/110112/2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 3. 2022, č. j. KUOK 34787/2022, zamítl postupem dle § 92 odst. 1 správního řádu odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí jako opožděné.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila žalobou. Krajský soud o věci rozhodoval již podruhé, neboť jeho první rozsudek ze dne 27. 9. 2023, č. j. 72 A 13/2022-62, jímž žalobu zamítl, byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2024, č. j. 3 As 253/2023-51, pro nepřezkoumatelnost.

[3] Nyní napadeným rozsudkem krajský soud opět žalobu zamítl. Žalobkyně tvrdila, že plná moc udělená jejímu jednateři J. Nekvapilovi byla platná, pročez mělo být doručováno jemu (jako zmocněnci) a nikoli žalobkyni; doručení do datové schránky žalobkyně bylo neúčinné, proto nebylo možné od tohoto okamžiku počítat běh odvolací lhůty. Krajský soud, s odkazem na konkrétní judikaturu, dospěl k závěru, že jednatel, jako statutární orgán

společnosti s ručením omezeným, nemůže sám sobě udělit plnou moc k zastupování společnosti, neboť jedná přímo ze zákona a žádné další zmocnění nepotřebuje. V době doručování prvostupňového rozhodnutí byl J. Nekvapil jediným jednatelem žalobkyně, a proto bylo jeho jednání posuzováno jako jednání statutárního orgánu. Žalobkyně podle krajského soudu rovněž neprokázala, že by požádala o doručování na e-mailovou adresu josef@nekvapil.cz; její pouhé uvedení v podání, či komunikace z této adresy nenaplnuje požadavky plynoucí z § 19 odst. 4 správního řádu. Magistrát proto postupoval správně, doručoval-li své rozhodnutí do datové schránky žalobkyně, neboť ke dni jeho vydání nebyla zastoupena a ani nebyla určena jiná doručovací adresa.

[4] Ani námitku, že žalobkyni nebylo rozhodnutí magistrátu doručeno (byť nesprávně) cestou datové schránky, krajský soud neakceptoval. Uvedl, že rozhodnutí bylo odesláno do datové schránky žalobkyně dne 17. 6. 2020 a podle § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb.“) bylo doručeno fikcí dne 27. 6. 2020. Skutečnost, že se později do schránky přihlásila účetní žalobkyně a rozhodnutí nepředala jednateli, nemá na právní účinky doručení vliv. Pokud žalobkyně umožnila své účetní přístup do datové schránky, nese odpovědnost za způsob jejího zpřístupnění. Pro orgány veřejné moci je irrelevantní, kdo se do datové schránky přihlásil, pokud šlo o oprávněnou osobu. S ohledem na uvedené krajský soud neprováděl důkaz čestným prohlášením účetní stěžovatelky.

[5] Krajský soud proto uzavřel, že prvostupňové rozhodnutí bylo doručeno řádně a nabylo právní moci dne 14. 7. 2020. Žalobkyně nepožádala o prominutí zmeškání lhůty a odvolání podané dne 27. 8. 2021 tak bylo opožděné.

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti tomuto rozsudku podala kasační stížnost, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka především namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, neboť se krajský soud podle jejího názoru nevypořádal s otázkou, zda se žalovaný zabýval námitkou týkající se doručování na e-mailovou adresu josef@nekvapil.cz ve smyslu § 19 odst. 4 správního řádu. Ačkoli krajský soud konstatoval, že se žalovaný touto otázkou zabýval, neuvedl konkrétní část jeho rozhodnutí, z níž by takový závěr vyplýval. Podle stěžovatelky tak nebylo možné ověřit, zda se žalovaný s uvedenou námitkou skutečně vypořádal, což činí rozsudek soudu nepřezkoumatelným.

[8] Dále stěžovatelka namítla, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s *materiálněprávní stránkou* její argumentace, zejména ve vztahu k otázce zastoupení a doručování na elektronickou adresu. Přestože krajský soud podrobně analyzoval formální aspekty zastoupení, podle stěžovatelky opomněl zohlednit ústavně konformní výklad právních předpisů a princip právní jistoty. Upozornila, že správní orgán po celou dobu řízení akceptoval doručování na výše uvedenou e-mailovou adresu, aniž by proti tomuto způsobu doručování vznesl námitky, a sám uznal pochybení při nedoručení jednoho z rozhodnutí. Podle stěžovatelky tak nelze zpětně zhojit případné vady doručení poukazem

pokračování

na formální nedostatky plné moci. Napadený rozsudek je proto i v této části nepřezkoumatelný.

[9] Stěžovatelka rovněž brojila proti závěrům krajského soudu týkajícím se povinnosti správního orgánu doručovat písemnosti na e-mailovou adresu dle § 19 odst. 4 správního řádu. Namítla, že soud své závěry opřel výlučně o formální kritéria, a to o absenci potvrzení přijetí zprávy, chybějící výslovnou žádost o takové doručování v pozdějším podání a nemožnost vyloučení doručování do datové schránky; vůbec se však nezabýval účelem právní úpravy. Stěžovatelka požadavek na doručování na uvedenou adresu vnesla již na počátku řízení a správní orgán s ní tímto způsobem dlouhodobě komunikoval, čímž u ní založil legitimní očekávání, že tak bude postupovat i nadále. Nebyla informována o změně způsobu doručování, jakkoli z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne povinnost správního orgánu o tom účastníka informovat. Dále uvedla, že fikce doručení do datové schránky se neuplatní, pokud se adresát s písemností fakticky neseznámil, což se v daném případě nestalo a stěžovatelka to prokázala. Krajský soud neprovedl navržené důkazy a nevysvětlil, proč námitky stěžovatelky neobstály; i z tohoto důvodu je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[10] Podle stěžovatelky v důsledku postupu správních orgánů došlo k porušení jejího práva na přístup ke spravedlnosti. Ačkoli tuto námitku výslovně rozvedla až v kasační stížnosti a ve vyjádření k žalobě po zrušovacím rozsudku, její podstata byla podle ní obsažena již v žalobě a replice. Má za to, že správní orgán mohl zneužít své postavení tím, že vědomě nedoručil rozhodnutí na požadovanou e-mailovou adresu, přestože takto dlouhodobě postupoval. Tím porušil princip legitimního očekávání a znemožnil stěžovatelce účinné uplatnění opravných prostředků. Jelikož se jedná o zásah do ústavně zaručeného práva na spravedlivý proces, měl se krajský soud touto otázkou zabývat i bez výslovného návrhu, tj. *ex offi*.

[11] Stěžovatelka rovněž namítla, že výklad přijatý žalovaným i krajským soudem je v rozporu s principem *zákazu právní redundance*. Uvedla, že pokud by bylo možné doručovat písemnosti výlučně do datové schránky bez ohledu na žádost účastníka o doručování na jinou adresu dle § 19 odst. 4 správního řádu, postrádalo by toto ustanovení smysl. Podle názoru stěžovatelky nelze dovozovat absolutní povinnost účastníka řízení se za všech okolností přihlašovat do datové schránky, neboť by tím byla popřena zákonem výslovně připuštěná možnost volby doručovací adresy. Takový výklad by vedl k oslabení právní jistoty a procesních práv účastníků řízení.

[12] Konečně stěžovatelka namítla, že krajský soud nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu, který mu uložil, aby v dalším řízení rozhodl rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, v níž byla stěžovatelka plně úspěšná. Krajský soud však pouze v odst. 44 odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, aniž by se výslovně vyjádřil k nákladům řízení o kasační stížnosti. Tím došlo k porušení závaznosti právního názoru vyššího soudu. Otázka náhrady nákladů je přitom pro ni zásadní s ohledem na její tíživou finanční situaci.

[13] Žalovaný v obsáhlém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že žalobkyně byla původně zastoupena J. Nekvapilem na základě plné moci ze dne 25. 10. 2018, následně advokátem Mgr. Davidem Rašovským, jehož plná moc zanikla dne 15. 4. 2020. Rozhodnutí o přestupku ze dne 16. 6. 2020 bylo následně doručeno žalobkyni do datové schránky s fikcí doručení dne 27. 6. 2020 a nabylo právní moci dne 14. 7. 2020. Odvolání bylo podáno dne 26. 11. 2021 J. Nekvapilem, bez doložení plné moci, a byl proto vyzván k odstranění této vady. Plná moc byla doplněna až dne 24. 3. 2022. Rozhodnutí bylo doručeno fikcí, následně e-mailem bez potvrzení převzetí, a poté opakovaně poštou. Odvolání tedy podala oprávněná osoba, avšak bylo zjevně opožděné.

[14] K výkladu § 33 odst. 1 správního řádu žalovaný uvedl, že účastník může být v téže věci zastoupen pouze jedním zmocněncem. Výklad stěžovatelky, že ukončením zastoupení advokátem došlo k obnovení původní plné moci, je nesprávný, neboť obnovení zastoupení by vyžadovalo udělení nové plné moci. K doručování na e-mail žalovaný uvedl, že zmocněnec byl poučen o podmínkách doručování a že správní orgán není povinen opakovaně doručovat na elektronickou adresu, pokud první pokus o doručení nebyl úspěšný. Doručování na e-mail nepřispělo v dané věci k efektivitě řízení, a proto nebylo povinností správního orgánu jej dále využívat.

[15] K námitce, že se stěžovatelka s rozhodnutím neseznámila, žalovaný uvedl, že rozhodnutí bylo doručeno do její datové schránky dne 17. 6. 2020 s fikcí doručení dne 27. 6. 2020. Kdo se poté do schránky přihlásil, je irelevantní, neboť podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015-44, odpovědnost za přístup k datové schránce nese oprávněná osoba. Stěžovatelka o prominutí zmeškání lhůty nepožádala.

[16] K námitce odepření přístupu ke spravedlnosti žalovaný uvedl, že stěžovatelka byla řádně poučena o možnosti podat odvolání ve lhůtě 15 dnů. Odvolání bylo podáno opožděně a nebylo tak věcně přezkoumáváno. Důvody pro nařízení přezkumného řízení, obnovu řízení či vydání nového rozhodnutí dány nebyly. Podle ustálené judikatury správních soudů není správní orgán povinen tyto závěry podrobně odůvodňovat.

[17] K otázce nákladů řízení žalovaný konstatoval, že stěžovatelka nebyla v řízení před krajským soudem úspěšná, a proto jí soud náhradu nákladů nepřiznal. Nadto procesní postup stěžovatelky vykazoval znaky obstrukční strategie, což může být důvodem zvláštního zřetele hodným pro nepřiznání náhrady nákladů i v případě jejího úspěchu. Žalovaný navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta, případně odmítnuta pro nepřijatelnost dle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[18] Stěžovatelka reagovala na vyjádření žalovaného replikou. Uvedla, že nynější vyjádření je obsahově prakticky totožné s předchozím vyjádřením žalovaného ze dne 23. 1. 2024. Odkázala proto pouze na svou repliku ze dne 8. 3. 2024 a na argumentaci obsaženou ve druhé kasační stížnosti. Podle stěžovatelky žalovaný nereagoval konkrétně na jednotlivé kasační námitky, zejména na námitku týkající se náhrady nákladů řízení. Nezohlednil ani její aktuální finanční situaci a opětovně navrhl nepřiznání náhrady nákladů řízení s odkazem na údajnou obstrukční procesní taktiku, která však dosud nebyla žádným

pokračování

soudem konstatována. Tento postup považuje stěžovatelka za nepřiměřený a rozporný se zásadami spravedlivého procesu.

[19] S ohledem na procesní vývoj věci se Nejvyšší správní soud zabýval nejprve přípustností kasační stížnosti z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť napadený rozsudek byl vydán krajským soudem poté, co jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem.

[20] K otázce přípustnosti opětovně podané kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 28. 2. 2013, č. j. 8 As 47/2012-58, podle něhož ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zpravidla nedopadá na případy, kdy soud zruší rozhodnutí krajského soudu pro procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav či nepřezkoumatelnost. Odmítnutí kasační stížnosti v takových případech by fakticky znemožnilo věcný přezkum rozhodnutí z hlediska aplikace hmotného práva (srov. též usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu č. j. 1 As 79/2009-165). V nyní projednávané věci byl předchozí rozsudek krajského soudu zrušen pro nepřezkoumatelnost; Nejvyšší správní soud se tehdy věcnou správností závěrů krajského soudu nezabýval, neboť mu v tom bránilo nedostatečné vypořádání žalobních námitek. Aktuální kasační stížnost směřuje právě proti věcnému vypořádání těchto námitek, které dosud nebylo předmětem přezkumu. S ohledem na uvedené je tedy kasační stížnost přípustná.

[21] Před samotným meritorním přezkumem napadeného usnesení se nicméně Nejvyšší správní soud musel zabývat ještě otázkou přijatelnosti kasační stížnosti (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že v předcházejícím (zrušujícím) rozsudku tohoto soudu byly podmínky přijatelnosti vyloženy, není důvod opakovat je znovu a postačí proto odkázat na odst. [11] odůvodnění prvního rozsudku.

[22] Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, která by vyžadovala jeho vyjádření za účelem sjednocování judikatury. Veškeré nastolené otázky byly buď již řešeny ustálenou judikaturou, nebo jednoznačně vyplývají z výslovné dikce zákona. Nenalezl rovněž žádné pochybení krajského soudu, které by vyžadovalo připuštění kasační stížnosti k věcnému projednání. Stěžovatelka ostatně sama důvody přijatelnosti své kasační stížnosti neuvádí.

[23] Kasační stížnost není přijatelná.

[24] Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, v případě důvodnosti této námitky by se jednalo o natolik závažnou vadu, že by sama o sobě zakládala důvod přijatelnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelka tvrdí, že se žalovaný nevypořádal s námitkou týkající se oprávněnosti požadavku doručování na e-mailovou adresu josef@nekvapil.cz dle § 19 odst. 4 správního řádu, což krajský soud přehlédl a pouze apodikticky konstatoval, že se žalovaný k této otázce vyjádřil. S tímto názorem se kasační soud neztotožňuje. Z odůvodnění napadeného rozsudku (odst. 18–21) vyplývá, že se krajský soud touto otázkou zabýval, přičemž jeho závěry (byť jsou formulovány převážně obecně) jsou srozumitelné a logicky vystavěné. Skutečnost, že krajský soud neoznačil konkrétní bod,

nebo pasáž rozhodnutí žalovaného, kde je o této otázce pojednáno, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Nelze současně přehlédnout, že se krajský soud v odst. 22–37 odůvodnění rozsudku podrobně věcně zabýval i otázkou, zda obstojí důvody, pro které nebylo rozhodnutí magistrátu doručeno na e-mailovou adresu, nýbrž do datové schránky stěžovatelky; závěry žalovaného aproboval, což by v případě jejich nepřezkoumatelnosti bylo vyloučeno. Lze dodat, že žalovaný vskutku reagoval na argumentaci stěžovatelky ohledně způsobu doručování; na str. 3–4 svého rozhodnutí žalovaný vysvětlil, že po ukončení zastoupení Mgr. Rašovským nedošlo k obnovení původní plné moci (J. Nekvapila) a rozhodnutí proto bylo doručováno přímo stěžovateli. Ačkoli se jedná o odůvodnění poměrně stručné, vysvětluje postoj žalovaného, proč považoval podané odvolání za zjevně opožděné (což zahrnuje i posouzení způsobu doručování prvostupňového rozhodnutí). Lze tak uzavřít, že napadený rozsudek je přezkoumatelný, srozumitelný a odpovídá požadavkům kladeným na soudní rozhodnutí. Krajský soud se přitom vypořádal s námitkami stěžovatelky v intencích závazného právního názoru vysloveného v předchozím zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 253/2023-51.

[25] K námitce stěžovatelky, ve které věcně polemizuje s názorem krajského soudu, podle kterého magistrát správně doručoval prvostupňové rozhodnutí do datové schránky stěžovatelky a nikoli na e-mailovou adresu jejího jednatele, lze odkázat na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se touto otázkou již zabývala.

[26] Krajský soud přílehlavě poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95, podle něhož zvolená adresa pro doručování podle § 19 odst. 4 správního řádu *nemůže vyloučit doručování prostřednictvím datové schránky*, pokud má adresát zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku. Kasační soud zde upozornil, že § 19 odst. 1 a 2 správního řádu stanoví, že správní orgán je povinen doručovat písemnosti primárně prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky účastníka řízení. Tento postup je rovněž v souladu s cílem zákona o elektronických úkonech, jehož smyslem je preferovat elektronickou komunikaci jako efektivní a právně bezpečný způsob doručování. Teprve v případě, že doručení do datové schránky není možné, lze přistoupit k doručování dalšími způsoby, a to prioritně na adresu, kterou si účastník řízení zvolil (§ 19 odst. 4 správního řádu). Pouze *obiter dictum* lze doplnit, že ačkoli právnická osoba, která má zřízenou datovou schránku, může v rámci správního řízení komunikovat se správními orgány i prostřednictvím e-mailu, správní orgány jsou vázány zásadou legality a mohou postupovat pouze v mezích zákona. Z tohoto důvodu jim není dána volnost v tom, jaký způsob doručování zvolí. V daném případě měl magistrát již od počátku řízení (mimo období, kdy byla stěžovatelka zastoupena advokátem) doručovat stěžovatelce jakožto právnické osobě prostřednictvím její datové schránky, jak to výslovně stanoví § 19 odst. 1 správního řádu i § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb. Zároveň měl vyhodnotit plnou moc udělenou J. Nekvapilovi jako neplatnou.

[27] Právě otázkou (ne)existence zastoupení stěžovatelky ve správním řízení J. Nekvapilem se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 18. 10. 2024, č. j. 5 As 222/2023-43, vydaném ve věci téže stěžovatelky. Konstatoval, že „*ve správním soudnictví nemůže jednatel společnosti s ručením omezením [který je oprávněn jednat jejím*

pokračování

jménem podle § 164 občanského zákoníku] zároveň vystupovat jako zástupce této společnosti na základě udělené plné moci (srov. např. i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2021, č. j. 6 As 49/2021-20). Uvedený právní názor přitom zjevně dopadá též na 'zastupování' společnosti s ručením omezeným 'zmocněným' jednatelem ve správním řízení. [...] Je proti samotnému smyslu institutu zastoupení, aby jednatel společnosti, který je oprávněn za ni samostatně jednat, udělil jménem společnosti plnou moc 'sám sobě' k zastupování této společnosti jako zmocněný zástupce.“ Tento závěr platí i pro správní řízení, v němž statutární orgán společnosti nemůže vystupovat ve dvojí roli – jako jednatel i jako zmocněnec na základě plné moci (srov. též rozsudek tohoto soudu ze dne 19. 5. 2021, č. j. 6 As 49/2021-20). Dospěl-li tedy krajský soud na základě zjištění, že v projednávané věci je jednatelem stěžovatelky od 8. 3. 2000 Mgr. et Mgr. Ing. Josef Nekvapil, který je oprávněn jednat jejím jménem bez dalšího zmocnění, pak jeho vystupování ve správním řízení je nutno posuzovat jako jednání statutárního orgánu, nikoli jako jednání zmocněnce, jde o závěr plně souladný s citovanou judikaturou (viz odst. 24–26 odůvodnění rozsudku).

[28] Výše uvedené lze tedy shrnout tak, že postup magistrátu, který po ukončení zastoupení stěžovatelky advokátem doručil své rozhodnutí přímo do datové schránky stěžovatelky, plně odpovídá platné právní úpravě i ustálené judikatuře správních soudů. V dané procesní situaci stěžovatelka neměla zástupce na základě plné moci, který by mohl uplatnit právo na doručování na jím zvolenou adresu. Doručování do datové schránky právnické osoby, která nemá zvoleného zástupce, je v takovém případě nejen zákonné, ale i obligatorní. Aproboval-li tedy krajský soud tento postup, postupoval zcela ve shodě s ustálenou judikaturou kasačního soudu.

[29] Námitka stěžovatelky, že tímto postupem došlo k porušení *principu zákazu právní redundance*, je nepřipustná, neboť byla poprvé uplatněna až v kasační stížnosti, ačkoli stěžovatelce nic nebránilo uplatnit ji již v žalobě (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Snaha stěžovatelky dovodit její implicitní přítomnost v předchozích podáních působí čistě účelově; zde je nutno stěžovatelku upozornit, že odpovídající argumentace by musela být uplatněna alespoň rámcově již v žalobě, nikoli dalších podáních učiněných po uplynutí lhůty k podání žaloby (replika, kasační stížnost apod.). V žalobě tato námitka žádný předobraz nenachází.

[30] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti poukazuje na to, že pokud magistrát vyhodnotil plnou moc udělenou jejímu jednatelem jako neplatnou, pochybil tím, že v průběhu správního řízení přesto jednal tak, jako by stěžovatelka byla zastoupena, a to zmocněncem, který nedisponuje datovou schránkou; tomu přizpůsobil způsob doručování (na jeho e-mail). V této souvislosti vytýká napadenému rozsudku nepřezkoumatelnost (protože se krajský soud k této otázce nevyjádřil); současně tvrdí, že postup správního orgánu v ní vyvolal legitimní očekávání, že její zastoupení je akceptováno (a bude tedy i nadále doručováno jejímu zmocněnci na jeho e-mailovou adresu), přičemž doručení prvostupňového rozhodnutí do její datové schránky pro ni bylo překvapivé.

[31] Co se týče namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neobstojí tvrzení stěžovatelky, že tuto argumentaci uplatnila již v žalobě, přičemž stávající argumentace je jen jejím rozvedením. Je pravdou, že stěžovatelka v žalobě popsany postup magistrátu

zmiňovala, nespojila s ním však žádné tvrzení o porušení jejích procesních práv. Takové obecné tvrzení nelze považovat za řádně formulovanou žalobní námitku [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] a nebyl proto důvod, aby se k němu krajský soud explicitně vyjadřoval. Napadený rozsudek tedy z tohoto důvodu nepřezkoumatelný není.

[32] Vzhledem k tomu, že námitka překvapivosti postupu magistrátu (respektive porušení legitimních očekávání stěžovatelky) nebyla uplatněna v žalobě, jde v tomto rozsahu opět o námitku nepřijatelnou, jelikož stěžovatelce nic nebránilo tak učinit (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud tak pouze *obiter dictum* připomíná, že pro vznik legitimního očekávání je nezbytné, aby existovala ustálená a jednoznačně zjištělná správní nebo soudní praxe, která by byla dlouhodobě uplatňována a byla účastníkovi známá či poznatelná. Jak bylo uvedeno v rozsudku tohoto soudu ze dne 26. 5. 2021, č. j. 8 Afs 114/2019-52, legitimní očekávání může založit pouze „*setrvalý dlouhodobější výklad daného problému zjištělný z vícero rozhodnutí*“. V projednávané věci však žádná taková praxe neexistovala. Skutečnost, že magistrát v určité fázi řízení doručoval na základě nesprávného právního posouzení písemnosti na e-mailovou adresu josef@nekvapil.cz, nemůže založit legitimní očekávání stěžovatelky. Takové očekávání pak již vůbec nemohl založit postup odvolacího orgánu, neboť ten nebyl s to jakkoli ovlivnit včasnost podaného odvolání.

[33] K námitce stěžovatelky, že se s rozhodnutím správního orgánu neseznámila, neboť přístup do její datové schránky využila její účetní, paní Zuzana Zlámalová, která jí doručenou písemnost opomněla předat, Nejvyšší správní soud konstatuje, že i tento argument krajský soud vypořádal na půdorysu konstantní judikatury kasačního soudu, vycházející z výkladu § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb.

[34] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2015, č. j. 3 Ads 21/2015-44, nese oprávněná osoba plnou odpovědnost za to, komu zpřístupní přihlašovací údaje do datové schránky. Pokud se rozhodne tyto údaje předat jiné osobě, činí tak na vlastní riziko a důsledky případného selhání této osoby jdou k její tíži. Pro orgány veřejné moci je přitom irelevantní, jakým způsobem je vnitřně nastaven vztah mezi oprávněnou osobou a osobou, které byly přístupové údaje svěřeny, včetně způsobu předávání doručených zpráv. Z pohledu zákona o elektronických úkonech je rozhodující pouze to, že došlo k přihlášení do datové schránky prostřednictvím přístupových údajů oprávněné osoby. Z citovaného rozsudku se podává, že „*předáním přístupových údajů lze s jistou mírou zjednodušení rozumět předání vlastní virtuální identity, což může mít závažné důsledky*“. Tento právní názor byl opakovaně potvrzen i v dalších rozhodnutích Nejvyššího správního soudu, například v rozsudcích ze dne 1. 2. 2024, č. j. 1 Afs 200/2023-16, ze dne 30. 6. 2022, č. j. 7 Afs 394/2020-80, a ze dne 20. 8. 2020, č. j. 7 Afs 105/2019-22. Všechny tyto rozsudky vycházejí z jednotného závěru, že odpovědnost za přístup do datové schránky nese výlučně oprávněná osoba, a to bez ohledu na to, kdo se fakticky přihlásil. Shodně se k řešené otázce vyjádřil ostatně i Ústavní soud v usnesení ze dne 21. 7. 2011, sp. zn. III. ÚS 1513/11.

[35] Sluší se nicméně v této souvislosti podotknout, že úvahy krajského soudu na toto téma byly nadbytečné, neboť předmětem posouzení byl okamžik doručení prvostupňového rozhodnutí zaslaného do datové schránky stěžovatelky. K němu došlo fikcí ne 27. 6. 2020,

pokračování

neboť v úložní době zpráva obsahující rozhodnutí nebyla otevřena. Kdo se následně do datové schránky přihlásil, je z tohoto pohledu zcela irelevantní.

[36] Konečně, pokud jde o námitku stěžovatelky, že krajský soud pochybil, nerozhodl-li o náhradě nákladů řízení o předchozí kasační stížnosti, v níž byla stěžovatelka úspěšná, zde lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008-98, podle kterého platí, že v novém rozhodnutí ve věci samé, které krajský soud vydává poté, co jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, rozhoduje krajský soud o náhradě nákladů řízení komplexně. To znamená, že do rozhodování o nákladech řízení zahrnuje nejen náklady vzniklé v novém řízení před krajským soudem, ale i náklady vzniklé v řízení předchozím a rovněž náklady řízení o kasační stížnosti. Tyto náklady tvoří jeden celek a krajský soud o jejich náhradě rozhoduje jediným výrokem podle § 60 s. ř. s., přičemž rozhodující je celkový procesní výsledek ve věci, nikoli dílčí úspěch v jednotlivých fázích řízení. Ačkoli stěžovatelka uspěla v předchozím kasačním řízení, v němž bylo rozhodnutí krajského soudu zrušeno, v řízení o věci samé v konečném důsledku úspěšná nebyla. I v tomto směru tedy krajský soud rozhodoval souladně s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[37] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Kasační stížnost proto v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[38] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení věci (viz usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci. Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 11. prosince 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu